

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 26 JULI.

Militaire ontwerpen.

De voorstaanders van 't *liberalismus* hebben geene moeite gespaard om door de militaire ontwerpen, onlangs de Kamer aangeboden, het volk op te ruijen. Het klerikaal spook, de Bisschoppen, enz., welke zij, tot groot vermaak en voldoening der liberale gapers, er hadden doen tussschekomen, om weer aan 't ministerie, in deze kwestie, hunnen wil op te dringen, enz., enz., met een woord, alles wat zij aanwenden is mislukt, alles heeft fiasco gemaakt !..... Het Land blijft rustig, het stelt vertrouwen in zijne gekozenen omdat het weet dat zij ook aan alle verzwarende onzer krijgslasten vijandig zijn, en maar slechts zullen toestaan datgene waarvan de noodzakelijkheid bewezen en onbetwistbaar is.

De militaire hervormingen, door den heer Thiebault, minister van oorlog, voorgesteld, verzoeken grootelijks onze alreeds zoo drukke krijgslasten : zij waren volstrekt onaannemelijk, ook ontmoetten zij, in de Kamer en in 't Land, eene algemeene en ernstige tegenkanting. Het ministerie heeft, in tegenwoordigheid van dien toestand, begrepen dat, ondanks de kabinetskwestie, het moest toegeven en de militaire ontwerpen merklijk wijzigen indien het den reeds verscheidene maal uitgedrukten wil des volks niet rechtstreeks wou tegenwerken en zijnen eigen val tot groot vermaak en eenig profijt onzer liberale tegenstrevers, die naar 't bewind snakken gelijk een visch naar 't water, verzekeren. Het ministerie heeft dus zeer wijselijk gehandeld met groote verzachtingen aan de ontwerpen militaire hervormingen toe te brengen.

Volgens stellige inlichtingen zou het ministerie overeengekomen zijn met de meerderheid in de Volkskamer, op verscheidene kwestien te weten :

1° Het getal der manschappen jaarlijks te leveren zal niet vergroot worden daar het government van den eisch afziet dat het getal vrijwilligers niet zou tellen in 't jaarlijks contingent, 't geen zeggen wil, dat het getal vrijwilligers voortaan, zoo als vroeger, zal aftellen op 't contingent.

2° In den herzieningsraad zal het burgerlijke element de meerderheid hebben, dewijl hij zal bestaan uit drij leden der bestendige

deputatie en drij officieren, onder voorzitterschap van den heer Goeverneur der provincie. 3° De prijs der plaatsvervangung zal op voorhand bekend gemaakt worden, en middelen zullen er beraamd worden om de plaatsvervangung voor de burgerfamilliën toegankelijk te maken.

Er bestaat slechts nog oneenigheid over het bepalen van den diensttijd, die de heer minister van oorlog zou willen verlengen terwijl de middensectie hem wil verkorten. Het is te hopen dat met wederzijdsche toegevingen het ministerie en de meerderheid nopens deze kwestie ook tot eene overeenkomst zullen geraken.

De liberale nieuwspapieren brengen ons het verwijt toe dat wij, katholieken, in de kwestie der militaire hervormingen een schandige komedie hebben gespeeld, eene schaamteloze fopperij hebben voorgesteld : zij zeggen dat wij de ronkende beloften waarmee het klerikaal programma voor de kiezingen van 1870 was opgepropt hebben over boord gesmetten enz., enz., en dit op 't bevel der Bisschoppen om het ministerie te redden. (Men ziet het, de nooit verzadigde liberale trek- zuig-lek- en grijpzucht, de lust om aan 't schotelken te zitten, schijnen er weer door.)

Het verwijt dat de liberale nieuwsbladeren ons toebrengen is dwaas en belachelijk, daar het algemeen geweten is, dat wij aan het katholiek programma van 1870, zijn getrouw gebleven.

Nooit zijn wij de stelselmatische tegenstrevers van 't leger geweest ; wij erkennen zelf en waarden al de diensten die het reeds bewezen heeft en, op den gegeven oogenblik, aan 't land nog kan bewijzen ; maar dit wil niet zeggen, dat wij een stelsel, gansch tegenstrijdig aan onze nationale zeden en dat ons land, tot groot nadeel onzer zedelijke en stofelijke belangen in een bestendig kamp zou herscheppen moeten aannemen en verdedigen.

Wij bekennen dat er voor 't leger iets moet gedaan worden, daar kan men niet buiten. In 1870, toen het leger op voet van oorlog gesteld werd, zijn er gebreken bestatigd geweest die het zedelijke en stofelijke welzijn onzer soldaten hoogst krenkten, en in de welke er niet spoedig genoeg kan voorzien worden. Dat men onze soldaten beter betaale, beter huisveste, beter voede en vooral dat men zorgt dat er hen ten tijde van oorlog niets ontbreke, dit

juichen wij toe, maar de reeds zoo zwaarwegende krijgslasten in manschappen verzwaren dit zullen wij tegenkanten zoo lang wij de pen kunnen houden, omdat wij de overtuiging hebben, dat ons leger, gelijk het thans is ingericht, in staat is al de diensten te bewijzen die het land van hetzelfde te verwachten heeft. (Denderbode.)

Uit den Geuzenwinkel.

Men herinnert zich dat de Geuzen te Berchem bij Antwerpen eenen inval gedaan hadden in eenen katholijken meeting die eene vechtpartij voor gevolg had. De Geuzen die voor het tribunaal van eersten aanleg veroordeeld geweest waren, hadden zich voorzien bij het hof van beroep van Brussel, bewerende dat zij onschuldig waren en dat zij ten onrechte waren veroordeeld geworden.

Verleden zaterdag heeft het Hof van Beroep uitspraak gedaan, in de zaak van den *Europe* te Berchem.

De Geuzen, overtuigd van de Meeting overrompeld en slagen te hebben toegebracht, hebben hunne straf zien verminderd worden.

Goldschmidt, herbergier, de aanleider der geuzenbende, te Antwerpen veroordeeld tot 1 maand, is nu verwezen tot vier maanden gevangenis en 50 frs boete.

Jef Vanden Bogaert, gewezen raadsheer, te Antwerpen veroordeeld tot 1 maand, is nu verwezen tot twee maanden gevangenis en 50 frs boete.

Peltzer, afwezig, is veroordeeld tot eene maand gevangenis en 26 frs boete.

Goovaerts heeft zijne straf zien verminderen op 100 frs boete.

Van Opstal, die te Antwerpen was vrijgesproken, is nu veroordeeld tot 50 frs boete.

Alle deze personen behooren tot de geuzenpartij.

De Meetingmannen J. de Pooter, Wuytens, Herman de Laet zijn vrijgesproken en Frederik de Laet heeft zijne boete van 100 frs op 26 frs zien verminderen.

De geuzen hebben dus te Brussel verdiende loon naar werken bekomen. Allen zijn veroordeeld geworden.

En het zijn die menschen, welke in de volgende maand op den eersten rang zullen staan, als de koning te Antwerpen moet ontvangen worden !

De patroon der Geuzen.

Garibaldi de vereerde afgod van onze geuzen en van onze doktrinaire bladen, heeft eenen brief geschreven, die andermaal doet zien tot wat schuim die avonturier behoort.

Vooreerst betreurt hij den val der *Commune* van Parijs, en noemt dien val van het government van petroleurs *eene ramp voor de wereld*.

Flourens, Delescluze Dombrowski en andere *petroleurs* en moordenaars zijn, in het oog van Garibaldi, de groote mannen van Frankrijk ! Gaat het slecht in dit laatste land, dan toch, zegt de generaal der roodhemden, *gaat het op dit oogenblik goed in Spanje*.

In Italië gaat het nog niet naar de zin van Garibaldi ; men is er nog niet aan de *Commune*. Het is dien ouden samenweerder slechts te doen, om de koningen en de priesters van kant te helpen en dat gaat, volgens hem, te langzaam in Europa.

Wat zeggen onze doktrinairen en geuzen van dien brief ?

Als men ziet hoe sommige geuzen van Antwerpen zich eens lid maakten van de *Internationale* ; hoe zij, met den stok zwaaiend, brulden : *nous devienons communards*, hoe hunne kleine blaadjes de koningen en vooral den koning der Belgen, beleedigden, zou men zeggen dat zij het eens moeten zijn met Garibaldi.

Maar voor het oogenblik zou die denkwijze niet goed ontvangen worden te Brussel ; men steekt de roode vlag weg, men trekt den hoveling-frak aan, men roept *vive le roi* en men zou, des noodig, zelfs de koninklijke koets trekken.

Later keert men tot de denkbelden van Garibaldi, der logie en de *Commune* terug.

De Kamer.

Zitting van 23 juli.

De heer REYNART deelt aan de Kamer de ingekomen stukken mede. De vergadering herneemt bij art. 4 de tweede stemming der artikelen van het wetsontwerp over het gebruik der vlaamsche taal voor het gerecht.

Minister DE LANTHEERE legt het amendement uit dat hij gisteren heeft voorgesteld en als volgt is opgesteld : In criminele zaken, als de procedure in de vlaamsche taal gebeurt, zal er bij het dossier eene vertaling der processen-verbaal, verklaringen der getuigen en verslagen van

DE NIEUWE DOKTOR.

Een verhaal naar het Hoogduitsch.

(7° VERVOLG.)

Ook op de verandering die Elisabeth zelve intusschen ondergaan had, moest hij voorbereid zijn, dewijl hij haar als kind verlaten had en haar nu als een bloeiend meisje zoo wederzien.

En toch, toen hij nu tegenover haar stond en zij hem tot welkomsgroet hare hand toestak, want in hare oogen was hij nog de oude geliefde vriend harer jeugd, dien zij weinig anders vood dan zij zich had voorgesteld, toen staarde hij haar aan als eene nieuwe en vreemde verschijning, en hij kon het nauwelijks geloven dat dit de kleine Elisabeth was, met wie hij zoo kinderlijk gespeeld had, en die hij zoo dikwijls, — bijna bloode bij deze herinnering — zijn liefbruidje had genoemd. Nu overviel hem eene beschroomdheid, waarvoor hij zich nauwelijks vatbaar had geacht, daar hij gewoon was overal, volgens zijn open karakter, zich vrij en natuurlijk voor te doen en nauwelijks kon hij de woorden vinden die hem bij zulk eene gelegenheid de meest passende toeschenen.

Elisabeth kwam hem met baren fijnen en juisten takt ter hulp en daar zij, onverminderd de hartelijkheid jegens hem, terstond het standpunt wist in te nemen dat het jonge meisje tegenover den jongen man paste, kwam hij ook weldra zijne verlegenheid te boven en leerde in de lieve vriendin zijner jeugd, tevens de dochter vereeren van zijnen chef, terwijl hij haar ook buitendien als eene dame, die op zijne hoogachting aanspraak maakte, te behandelen had.

De wederzijdsche verhouding werd hoe langer zoo ongedwongener, toen Gustaaf die nu reeds de akademie bezocht, met de vakantie van Heideberg terugkeerde en zijnen vriend met de grootste hartelijkheid begroette. Iederen dag

waren zij bij elkander en daar hun samenzijn meestal ten huize van majoor Selden plaats had, vloeide daaruit weder als van zelf voort dat Elisabeth, even als in vroegere tijden, de derde was van het klaverblad en de gelukkige tijd hunner jeugd, leefde in hunne herinnering voort.

Zoo bracht men zich duizende guitenstukjes te binnen, die het drietal gemeenschappelijk had uitgevoerd, ofschoon Elisabeth aan de meeste die meer van wilden aard waren, slechts lijdelyk deel had genomen. Leopold's ridderlijk gedrag jegens de kleine Elisabeth werd nog dankbaar herdacht. Slechts eenmaal had hij zijne ridderlijke gevoelens wat al te krachtig aan den dag gelegd, toen hij namelijk als dapper paladijn de prinses — die natuurlijk niemand anders was dan Elisabeth — uit de macht van een afschuwlijken draak — haar broer Gustaaf — verlossen wilde om haar daarna, zooals van zelf sprak, als zijne gemalin naar zijn kasteel te geleiden. Die prijs kwam hem toen reeds zoo onschatbaar voor dat hij alle krachten inspande en de arme gevangene in het belang harer bevrijding zoo geweldig bij den arm greep, dat zij in heete tranen uitbarstte, en zoo als later bleek, blauwe plekken op den arm had gekregen, zoo dat zij voorloopig al zijne ridderlijke huldebewijzen versmaadde en hem eerst weder in gunst aannam, toen hij haar zulke heerlijke geschiedenissen vertelde van koningsdochters, die nog wel veel meer om hare minnaars hadden moeten lijdén, en haar daarenboven fraaije kieselsteentjes, schelpen en dergelijke voor kinderen zoo kostbare voorwerpen ten geschenke gaf.

De uren waarin deze en dergelijke herinneringen opkwamen waren die van eene kalm vroolijke stemming ; ook de majoor nam hartelijk deel aan de vroolijheid der jonge lieden en even als de goede oude tante was hij van meening dat er niets liefelijker en onschuldiger te denken is dan de genoeglijke herinnering aan de vreugde en de dwaasheden der jeugd. En toch lag daarin, ten minste voor een uit het kleine gezelschap, een gevaar dat door hen die er zich aan bloot-

stelden, eerst ontdekt werd toen het reeds te laat was om het te ontgaan. Het kon niet missen of Elisabeth, die bij al deze te zamenkomsten hare volkomen onbevangeheid handhaafde, omdat zij die innerlijk bezat, deed zich voor op de haar eigen ongedwongenheid maar niettemin ingetogen wijze, die inderdaad iets beloovends had voor hem die haar zoo goed had leeren kennen : zoodat het niet te verwonderen was dat zij allengs eenen invloed uitoefende op 't hart des jongen luitenants, welke invloed des te krachtiger was daar die reeds in de ternauwernood zichzelf bewuste gevoelens van den knaap wortel had geschoten, en waarvan de arme Leopold eerst recht besef kreeg toen hij tevens het hopelooze zijner liefde inszag. Elisabeth gevoelde eene innige bijna zusterlijke genegenheid voor hem, dat wist hij, maar van het gevoel dat hem doortintelde wanneer hij in hare nabijheid was of slechts aan haar dacht, daarvan wist zij niets, en dat ondervond hij met eene gewaarwording van vertwijfelende smart.

Had Elisabeth nog eene moeder gehad, dan ware die gansche zaak wellicht door eene tijdige tussschenkomst voorkomen geworden, want het oog en de takt eener moeder doorzien in zulke omstandigheden gewoonlijk den waren staat van zaken, zij had zonder twijfel de onluikende liefde van den jongen man en daarmede tevens het gevaarlijke van deze bijna zusterlijke verhouding onderscheiden, en dien omgang op gepaste wijze weten te beperken, terwijl Elisabeth nu niet kwalijk te nemen was, dat zij er niet aan dacht hoe zij voor een ander, voor wien zij slechts eene zusterlijke genegenheid gevoelde, gevaarlijk zou kunnen worden. Het is intusschen nauwelijks mogelijk, dat eene fijn gevoelende vrouw lang omtrent de gevoelens die zij vervekt in het onzekere blijft, en zoo moest dan ook Elisabeth eindelijk wel opmerken, hoe het met Leopold's hart stond.

Een tijd lang was zij radeloos, want al kon zij de liefde ook niet beantwoorden, doch stuitte haar eene meedoogenlooze afwijzing tegen de

borst vooral daar haar tot nog toe onwederlegbare bewijzen zijner liefde voor haar ontbraken. Zij wilde haar geheim haren vader niet toevertrouwen, want zij vond het niet kiesch tegenover Leopold zijn geheim aan een derde te verraden. Door hare tante kon zij er volstrekt niet op rekenen, begrepen te zullen worden, en nog minder kon zij er aan denken zich tot haren broeder te wenden, want met het oog op de innige vriendschap tusssen Gustaaf en Leopold moest zij vreezen dat Gustaaf zonder voorbehoud partij trekken zou voor Leopold, en dat zij, in plaats van hulp, een bepaalden tegenstand in haar broeder vinden zou. Zoo was zij dus geheel aan zichzelf overgelaten, en zij moest bekennen dat de verwikkeling die hier ontstaan was, eerder met voorzichtige hand opgelost, dan met geweld uit den weg geruimd moest worden. Zij besloot dus langzamerhand en onmerkbaar zich aan den vertrouwelijken omgang met Leopold te onttrekken en intusschen geene gelegenheid te verzuimen om hem te doen vermoeden dat het haar onmogelijk zijn zou hem ooit andere rechten dan die van een vriend te waarborgen.

Omstreeks dienzelfden tijd trad in den kring harer omgeving een ander persoon op, die daarop eene krachtigen invloed zou uitoefenen, en vooral in Elisabeth's verder leven eene algehele verandering zou teweeg brengen. Robert Weldau, een jong rechtsgeleerde, die door den naam van schitterende talenten en ongewone beschaving was voorafgegaan, werd als president der rechtbank naar C. verplaatst, en daar bij iemand was die elk gezelschap tot sieraad had kunnen strekken beieverden allen zich hem uit te noodigen, om in het genot zijner conversatie te deelen. De Selden's wendden daartoe echter geene bepaalde pogingen aan, want hoe zeer ook de majoor vriend was van gezelligheid, kwam het toch niet uit eene eigene neiging om zoogenaamde « recepties » te geven, wellicht uit vrees voor de daarmede noodzakelijk gespaard gaande stijfheid, waarvan hij nu eens voor al een bepaald afkeer had. Hij die eene ongedwongen conversatie zocht,